Sundbyberg 2025-01-15

Diarienummer: S2024/01502

Vår referens: Agneta Söder
agneta.soder@funktionsratt.se

Mottagare:
s.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia:
s.sof@regeringskansliet.se

Remissvar Stärkt stöd till anhöriga – Ett ändamålsenligt stöd till barn och vuxna som är anhöriga (SOU 2024:60)

Funktionsrätt Sverige

Funktionsrätt Sverige är en samarbetsorganisation för 53 funktionsrättsförbund som tillsammans representerar drygt 400 000 medlemmar. Vårt arbete grundar sig på mänskliga rättigheter när vi driver medlemmarnas funktionsrätt - rätten att fungera i samhällslivets alla delar på lika villkor. Vårt mål är ett samhälle för alla utifrån Funktionsrättskonvention.

Sammanfattning

Funktionsrätt Sverige tillstyrker utredningens förslag men har kompletterande synpunkter under **5 Barn som anhöriga** som sammanfattningsvis handlar om att man särskilt måste beakta behoven och förutsättningarna för barn med funktionsnedsättning och tydliggöra och skriva in det i strategier, kunskapsstöd och liknande. Samma förtydliganden behöver även göras i **7 Konsekvenser av förslagen.**

Funktionsrätt Sveriges synpunkter på utredningens förslag

Funktionsrätt Sverige tillstyrker utredningens samtliga förslag men har synpunkter på vissa av förslagen som vi utvecklar nedan. När det gäller **6 Nationell anhöriglinje** hänvisar vi till vårt projekt Funktionsrättsbyråns remissvar och står bakom deras ståndpunkt.

5 Barn som är anhöriga

Funktionsrätt Sverige tillstyrker förslagen under 5 Barn som är anhöriga men har kompletterande synpunkter.

Det är särskilt viktigt att i strategier, kunskapsstöd, riktlinjer och liknande synliggöra barn som har en funktionsnedsättning i det här sammanhanget. Konkret behöver detta också skrivas ut tydligt i strategier och liknande. Barn med funktionsnedsättning är ingen homogen grupp och det stöd som utformas måste utgå från varje barns specifika behov och förutsättningar. Det gäller således i synnerhet följande förslag under denna rubrik:

- 5.11.4 Barn som är anhöriga behöver omfattas av en nationell strategi
- 5.11.6 Kunskapsstöd till handläggare inom socialtjänsten
- 5.11.7 Praktiskt stöd för tillämpning av lagstiftningen om barn som anhöriga inom hälso- och sjukvården
- 5.11.8 Ökad kunskap om barn som anhöriga i skolan
- 5.11.9 Utveckla målgruppsanpassat föräldraskapsstöd
- 5.11.10 Barn som anhöriga behöver uppmärksammas i det nationella hälsoprogrammet för barn och unga
- 5.11.11 Riktlinjer för hälso- och sjukvården behöver uppmärksamma och ta hänsyn till barn som anhöriga

FN:s barnrättskommittén[1] och FN:s kommitté för konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning[2] kom med rekommendationer till Sverige 2023 respektive 2024. Vi kan konstatera att FN kommer med omfattande och skarp kritik, och det behövs krafttag för att förbättra livsvillkoren för personer med funktionsnedsättning, och det gäller i synnerhet barn och unga. Exempelvis lyfter man att:

[1] https://www.regeringen.se/globalassets/regeringen/dokument/socialdepartementet/barnets-rattigheter/crc_c_swe_co_6-7_51663_svensk-version-final.pdf
[2] https://www.mfd.se/contentassets/694a5be544524c1097bcf8979bb2475d/2024-17-fn-kommittens-slutsatser.pdf

- Sverige behöver säkerställa rätten hos barn med funktionsnedsättning att höras och få lämpligt kommunikationsstöd i allt beslutsfattande som påverkar dem,
- barn med funktionsnedsättning utsätts för flerfaldiga och intersektionella former av diskriminering bland annat i fråga om social service,
- att det saknas resurser och tillräckliga stödmekanismer för att de kommunala myndigheterna ska kunna stödja föräldrar och familjer med barn med funktionsnedsättning.

7 Konsekvenser av förslagen

7.2 Konsekvenser för vuxna anhöriga

7.3 Konsekvenser för barn

Här vill vi betona att även vuxna som anhöriga kan ha en funktionsnedsättning och att det är viktigt att ge stöd utifrån personens individuella behov och förutsättningar. Rörande konsekvenser för barn med funktionsnedsättning hänvisar vi till våra synpunkter under 5 Barn som anhöriga.

Med vänlig hälsning
Funktionsrätt Sverige

Nicklas Mårtensson
Ordförande